

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se p 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština anaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr. če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši „Gledališka stolba“.

U pravnštvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

„Narodna Tiskarna“

izplačuje od 1. novembra 1883 naprej proti oddaji zadnjih dveh kuponov dividendo za leto 1882, in sicer po 4 gld. od delnice.

Deželni zbor kranjski.

(XV. (zadnja) seja dne 20. oktobra 1883.)

(Dalje.)

Poslanec Detela poroča v imenu upravnega odseka o (že priobčenem) načrtu postave o napravi mitnic na cestnih progah Babnopolje, Bloškapolica in Rakek.

Proti načrtu oglasi se prvi veliki sovražnik mitnic in govornik poslancev „velikega“ posestva g. Luckmann. Govornik svari deželni zbor, naj se v tej zadevi ne prenaagli in naj se zaradi tega, ker se prošnje vsako zasedanje ponavljajo, ne da zapeljati. Govornik nasvetuje potem, naj se preide preko predloženega postavnega načrta na dnevni red ter deželnemu odboru dovoli, da okrajnim cestnim odborom Logatec, Lož in Ribnica voli za okrajne ceste iz Kočevja v Ribnico podporo 5000 gld.

Poslanec dr. Dolenc: „Jaz moram ugovarjati besedam gosp. predgovornika, kateri svari, da ne bi sklepali take postave. Dosti pa skoraj da ne bo treba ugovarjati, kajti gospod, ki je proti postavi govoril, pripoznaval je sam potrebo pomoči in nasvetoval 5000 gld. podpore. O tem bil je pa govor že v odseku in uvidelo se je, da s to malo svotico bi ljudem ne bilo prav nič pomagano.“

Potem se je pa gospod predgovornik posebno na to opiral, da ljudstvo tistih krajev, skozi katere ta cesta pelje, ni zadovoljno z napravo mitnic. Jaz pa mislim, da imamo glavno podlago o mnenji ljudstva v tem, če se ozremo kakih 15 let nazaj in povprašamo, kako se je izreklo ljudstvo glede mitnic

na Cerkniškem taboru. Zbranih je bilo tam do 8000 ljudij in nobena točka se ni s takim veseljem, s takim navdušenjem vzprejela, nego točka, katero je obravnaval gosp. Fran Hren, namreč, da se mitnice postavijo po teh cestah. In ko bi bilo ljudstvo tega mnenja kakor g. Luckmann, gotovo ne bi bilo uložilo prošnje, katera je povod tej postavi in katero so podpisali župani, cestni odborniki in drugi veljavni moške dotičnih krajev.

Tudi ni res, kar trdi g. predgovornik, da se bodeta po mitnicah živeti in les podražila. Jaz mislim, da bode vse le boljši kup postalo, ako se bode moglo na jeden voz do 10 centov več nakladati. Tudi ni res, kar trdi gospod Luckmann, da z mitnicami se bode naložilo novo breme le taistim, ki morajo ceste vzdržavati, ker te ceste ne potrebujejo ravno taisti, ki so prisiljeni jo delati, namreč kmetje, ampak potrebujejo jo vozniki.

Kaka težava je vzdrževanje te ceste taistim, ki bi morda nikdar po njej ne hodili, ako bi ne bili prisiljeni jo delati! Po več ur daleč jim je prihajati z živino in ljudmi cesto popravljati, po kateri nikdar ne vozijo. Navajam tukaj Otočane, Lažane, Jezerce, Klanjčane, do malega tudi Dance, Podcerkljane in Nadleščane. Najboljši kmetje neso vozniki in hodijo na cesto le toliko, da svoj les do Rakeka spravijo.

Star pregovor pravi, da kdor cesto gnoji, ne prideluje pšenice. Le razvada je prišla tukaj mej ljudstvo, katera je uničila tudi najboljše gospodarje mej Ljubljano in Trstom, ki so popuščavali dom in kmetovanje in so le cesto gnojili in ozirali se po bišah, pri katerih Bog roko ven moli. To neso kmetje, to so vozniki. Ti hočejo samo iz ceste in na cesti živeti, naj jo pa torej tudi plačujejo. Ko bi jaz mogel take mitnice postaviti, da bi kmetom ubranile zahajati na cesto, jaz bi jih takoj postavil

in zanje še bolj govoril, kajti obvaroval bi s tem ljudstvo nemarnosti in razuzdanosti.

Ko teh cest ni bilo, ni prišlo toliko kmetov na nič, kakor zdaj, ko so se privadili za vsako plačilo le rajši pohajati po cesti, nego doma skromno živeti in delati. In ti vozniki uničujejo tudi delavnega kmeta, ker mu z vednim popravljanjem preveč rabljene ceste preveliko breme nakladajo. Žalostne dokaze za to bi vedel navajati iz Cerkniške doline, kjer jih je že na stotine zavoljo ceste zarubljenih in skrajni čas je, da pomoremo prebivalcem teh krajev in jim dovolimo to, za kar sami prosijo.

Prepričan sem, da tudi potem, kadar bode do tega prišlo, da se napravijo deželne ceste, bode ne navaden promet na tej cesti zahteval posebne pomoči in tudi dežela sama bo obdržala še mitnice.

S tem, kar g. predgovornik nasvetuje, ne doseže se ničesar družega, nego da se vsa ta stvar zavleče ad calendas, kajti deželni odbor ne bode nič družega poizvedel, nego to, kar smo mi od izvrstnih izvedencev v odseku doznali. To vprašanje se je jako točno z izvedenci obravnavalo, torej jaz mislim, kakor sem rekel, da bi deželni odbor nič novega ne poizvedel. Nekoliko 1000 gld. pa v ta namen dati, bi bilo, kakor z žlico vodo v Ljubljano nositi, ker od tega ne bo nobene pomoči ljudem, ki dosti mirno že dolgo časa trpé.

Prava istina je, da gotovo noben kraj na Kranjskem ne bi bil toliko časa s tako vzgledno potrpežljivostjo in mirnostjo tako breme prenašal, kakor ti kraji. Več kot 20 let že hodijo prositi pomoči in neso še družega odgovora dosegli, nego ga dobi navaden berač: Pojdite z Bogom! In zdaj, ko so se zopet na nas obrnili s tehtnimi uzroki, katere more vsak za take spoznati, zdaj jih hočete zopet odpoiti in jim reči: Počakajte, ko se bodo deželne ceste

LISTEK.

Dubrovski.

(Povest A. S. Puškina, poslovenil J. P.)

Tretje poglavje.

(Dalje.)

Približavši se gospodski hiši, zagledal je bliščati belo obleko mej drevjem. Takrat je Anton udaril po konjih, slušajoč skupno častoljubje vaških kočjažev in voznikov; spustil se je v dir čez most in mimo vrta. Odpeljavši se iz vasi, vozila sta se navkreber, in Vladimir zagledal je brezov gozdič, a na levi, na odprtem mestu — sivo hišico z rudečo streho; srce mu je začelo biti — pred njim bila je Kistenjovka in revna hiša njegovega očeta.

Čez deset minut prišel je na gospodsko dvorišče. Gledal je okrog z nepopisljivim razburjenjem: dvanajst let že ni videl svojega doma. Brezice, ki so bile ravnokar posajene okoli ograje, zrastle so že v visoka, senčnata drevesa. Dvor, nekdanj olepšan s tremi pravilnimi cvetličnimi gredicami, mej katerimi je držala široka, skrbno pometena pot, premenil se je v nepokošen travnik, po katerem se je pasel

privezan konj. Psi so zalajali; spoznavši Antona so pa umolknil in jeli mahati s kosmatimi repi. Posli prišli so iz družinske sobe in okrožili so mladega gospoda s hrupnimi izjavi radosti. S težavo mogel je predreti skoz veselo tolpo, in stekel je na trohljive stopnice; v veži srečala ga je Jegorovna, in z jokom je objela svojega gojenca. „Ali si zdrava, ali si zdrava?“ ponavljal je, stiskajoč na srce dobro starko: „kaj je z očetom, kje je on? Kako mu je?“ To trenutje prilezel je v sobano, težko prestavljajoč nogi, stavec visoke rasti, bled in sub, v ponočnej suknji in ponočnej čepici. „Kje je Volodček?“ spregovoril je s slabim glasom, in Vladimir je goreče objel svojega očeta. Veselje je bolnika preveč pretreslo, oslabil je, nogi ga nesti nosili; pal bi bil, ko bi ga ne bil prijel sin. „Zakaj si ustal s postelje?“ rekla mu je Jegorovna: „še na nogah ne more stati, pa se vlačiti tod mej ljudmi“. Starca odnesli so v spalnico. Rad bi bil govoril z njim; pa misli so se mu mešale v glavi, in njegove besede neso imele nikake zveze. Umolknil je in zadremal je od trudnosti. Vladimira je pobilo njegovo stanje. Nastanil se je v njegovej spalnici in prosil je pustiti ga samega z očetom. Domačinci so ga ubogali in obrnili so se k Griši, peljali so tega v družinsko

sobo in pogostili ga po kmečkej navadi z največjo prijaznostjo, ter nadlegovali ga z vprašanji in pozdravi.

Četrto poglavje.

Kjer je bila prej miza polna jedij, tam zdaj rakva stoji.

Nekaj dnij po svojem prihodu hotel se je mladi Dubrovski poprijeti gospodarstva, pa oče mu ni mogel dati potrebnih pojasnil; oskrbnika pa ni imel Andrej Gavrilovič. Pregledujoč njegove papirje našel je samo prvo prisednikovo pismo in prvopis njegovega odgovora na ono. Iz tega ni mogel dobiti jasnega pojma o pravdi, in sklenil je počakati, na-dejajoč se na pravičnost stvari same.

V tem se je zdravje Andreja Gavriloviča vsako uro shujšalo. Vladimir je videl, da se bliža njegova smrt, zato se ni umaknil od starca, ki je pal popolnem v detstvo.

V tem je določeni obrok pretekel, a pritožba ni bila uložena. Kistenjovka bila je Trujekurovljeva. Šabaškin prišel je k njemu s prikloni, častitkami in prošnjo, naznaniti „kdaj da prevzame posestvo — sam, ali dovoli dati komu pooblastilo?“ Kirila Petrovič bil je ves pobit. Od prirode ni bil sebičen; želja maščevati se zavlekla ga je predaleč: vest mu

napravljale, potem bomo že videli kako bo! To bi zares ne bilo lepo, posebno za večino tega zbora ne, ko bi tistim ljudem, ki so bili vedno naši pomočniki in prvoboritelji na narodnem polju, ne hoteli pomagati in jim tega ne dovoliti, kar zamore biti jedina pomoč. Jaz torej toplo podpiram odsekov predlog.“ (Dobro! Dobro!)

Poslanec dr. Samec predlaga konec debate.

Dežman kliče: „O, das geht nicht! der Gegenstand ist zu wichtig!“ in se oglasi za besedo.

Ko je zbornica sklenila, da se nadaljuje razgovor, začne Dežman jako patetično s kričnim glasom, da se kar peni, pridigovati zoper dovolitev mitnic. Na taborih da so se sklepale marsikateri bedarije (glasno oporekanje), zakaj bi se naprava mitnic ne bi sklenila. Potem hvali bivšega okrajnega predstojnika Ogrinca, kako izvrstno je gradil ceste, ko je ljudi vsega Ložkega okraja kakor nekdanji poselniki v Ameriki svoje robe z bičem gonil na delo, da se je sezidala cesta iz Logatca v Idrijo, ki bi danes stala 70 do 80.000 gold, katera pa deželni zaklad ni stala niti peneza. Konečno podpira predlog g. Luckmanna.

Poslanec Pakiž podpira predlog g. Luckmanna in priporoča, naj se upeljejo deželne ceste. Kmetijski ljudje gredo le takrat na cesto les vozit, kadar imajo čas, da si kaj prislužijo, ne pa iz namena pijančevati. (Dalje prih.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 6. novembra.

Nj. cesarska visokost nadvojvoda **Rudolf** in cesarjevičevna **Štefanija** dospela sta v nedeljo večer v Berlin, kjer se mislita muditi nekoliko dni. Na kolodvoru Ju je vzprejel cesar Viljem in mnogo princev v avstrijske uniformi s Štefanovim redom. Včeraj je bil Njima na čast veliki dvorni obed pri cesarji. Cesarjevič se bode udeležil velikega lova v Schorfhaide, ki se prične v 8. dan novembra.

Ogerska vlada je bivšemu poveljniku **hrvatskemu**, fzm. baronu Filipoviču, ponudila bansko dostojanstvo. Predno pa prevzame ponudeno mesto, zahteva baron Filipovič, da se izvrši nekaj stavljenih pogojev, posebno glede imenovanja sekcijских načelnikov. Pogajanje se še nadaljuje. Grof Khuen je baje odbil mesto načelnika.

Vnanje države.

Novo **srbsko** ministerstvo tira vratolomno politiko. Ko se vladi ni posrečilo ustrahovati radikalno večino in ko se je ljudstvo v posameznih okrajih upiralo oddati orožje, sklenil je v soboto izredni ministerski svet, da z nekakim obsednim stanom poskuša umiriti razburjene dnove. Razveljavil se je namreč začasno tiskovni zakon ter pravica svobodnega zbiranja, in za časnikarstvo se je uvela preventivna cenzura; ob enem odreja kraljev ukaz, da imajo za obsednega stanu prebivalci dotičnih okrajev vzdrževati vojake, ter da imajo častniki in podčastniki dobivati dvojno plačo za časa obsednega

je očitala. Vedel je, v kakem stanju nahaja se njegov protivnik, stari tovariš njegove mladosti, in zmaga ni veselila njegovega srca. Grozeče je pogledal Šabaškina, in iskaje kaj, da bi ga ozmerjal, pa ni našel dovoljnega predloga k temu, rekel mu je srdito: „Pojdi ven, jaz te ne potrebujem!“ Šabaškin, videč, da ni pri volji, se je poklonil in hitro odšel; a Kirila Petrovič, ostavši sam, začel je hoditi gori in doli po sobi žvižgajoč: „Grom zmage razlegaj se“, kar je vselej označevalo pri njem nenavadno razburjenost misli. Nazadnje ukazal je hitro zapreči kočijo, oblekel se je gorkejšje (to je bilo že konci septembra), in sam vodeč konje odpeljal se je z doma.

Kmalu je zagledal hišico Andreja Gavriloviča. Nasprotna čuvstva napolnjevala so njegovo dušo. Zadovoljeno maščevanje in gospodstvoželje zagluševali sti do neke stopinje blažejša čutila v njem, nazadnje so pa vender poslednja zmagala. Sklenil je pomiriti se s starim svojim sosedom, uničiti sledi prepira, vrniti mu posestvo. Olajšavši dušo s tem blagim sklepom, pognal je Kirila Petrovič konje v skok proti domu svojega soseda — in zapeljal je naravnost na dvorišče. (Dalje prih.)

stanu. S temi odredbami pa še ni pri kraji akcija **srbskega** kabineta. Poznejši telegrami iz Belegrada namreč poročajo, da se je v okrajih Crnareka proglasil „brzi sod“, na kar so uporni kmetje zaséli sotesko pri Čestobrodici in hrib nad Lukovem, da zabranijo vojakom prehod. Jeden batalijon vojske so že v soboto razgnali, v ponedeljek pa je bila nova bitka mej ustaši in dvema batalijonoma vojakov. V okrožji Banja se ljudstvo tudi vzdiguje. Pri Aleksincu so porezali telegrafsko žico, in posledaj nemamo več poročil. Ako se vse to obistini, potem stoji Srbija pred revolucijo, koje konec postane lahko usodepolen za dinastijo Obrenovičev. Kralj Milan je zadnji čas v jednekeji meri zgubil pri svojem ljudstvu svoj ugled in priljubljenost, in Bog ve, kaj se še zgodi, če utegnejo zmagati uporniki.

Takoj po končanih obravnavah o bolgarskeji vojski bode **ruski** minister vnanjih stvari, pl. Giers, nastopil že dolgo nameravano potovanje k svojej bolnej hčeri v Montreux. Odločno se trdi, da se bode mej potom oglašil ter več dni mudil v Berlinu in na Dunaji. — „Peterb. Vedom.“ vedó poročati o preoblebenih pruskim častnikih, ki so s povodom, da ustanovljajo sladorno tovarno, okoli Bjelostova posnemali obraz dežele ter potem izginili. „Novoje Vremja“ pripoveduje o celej vrsti mejnih prestopkov; da se je v 14. dan septembra z optičnimi instrumenti obrazoval Čenstohovski okraj, da je v 1. dan oktobra pruska konjica ondu patroljevala, da je naslednji dan 7 pruskim oficirjev prestopilo rusko mejo ter z instrumenti in kartami prodrlo do Wismlovskaje Rogatke itd. — Zadnji list, pišoč o bolgarskem položaji, se pritožuje o avstrijskeji diplomaciji, da je kneza Aleksandra bodrila k sedanjemu postopanju. — „Novosti“ javljajo, da nameravajo bolgarski ministri vsled zadnjih ukazov kneževih o ruskih oficirjih odstopiti, ako po vrnitvi Balabanova ne nastopi prevrat.

Londonška „Pall Mall Gazette“ priobčuje pismo **bolgalskega** prvega ministra Cankova z istega časa, ko je dospel telegram, javljajoč odstavljenje ruskih častnikov. V tem pismu se izraža najtrdnješe zaupanje, da se bode Balabanovu, potovavšemu v Peterburg posrečilo, rusko vlado prepričati, da bolgarsko ministerstvo nikakor ne namerava postopati proti Rusiji. Cankov piše, da je „grdo obrekovanje, ako se trdi, da je Bolgarija Rusiji protivna“.

Iz Kotora se javlja, da so **Albanci** v zgornji Albaniji, po Macedoniji in Epiru velevlastim odposlali spomenico, naperjeno proti Turčiji, v katereji prosijo, da se naj strnejo z Grško. Občni glas ljudstva da zahteva plebiscit.

Dopisi.

Z dežele 4. nov. [Izv. dop.] Ni še dolgo, kar se je čulo, da namerava šolsko oblastvo nastaviti na vse dvorazrednice učiteljice, a premestiti dosedanje druge učitelje na jednorazrednice. Vprašamo pa: Jeli dosti jednorazrednic, kjer bi še ne bilo učitelja, in ali se misli še vedno bolj skrbeti za učiteljice, ki so bile le zbog pomanjkanja učiteljev v ta stan poklicane, nego za učitelje, katerih je sedaj že dovolj? Pripravniki morajo res gledati, da dobé borno službico s 400 gld. letne plače (za živeti premalo — za umreti preveč) v kakih hribih, kamor se dosedaj še nihče oglašil ni, dočim imajo učiteljice v lepih krajih na tri ali štirirazrednicah po 450 do 500 gld. letne plače.

Misli šolsko oblastvo, da ustreza s tem splošni želji in potrebi ljudstva, želji onega faktorja, kateri plačuje šolski davek in bi imel pri oddaji kake službe govoriti odločilno besedo, ako nažene v vsak okraj po več učiteljic?

Ljudstvo hrepeni po oliki, hoče se otresti mōre nevednosti, koja ga je tlačila že mnogo let; a v to zahteva dobrih, praktičnih učiteljev, ne pa mehkužnih, nemško odgojenih gospodičen, ki bi bile povsod rabljivejši, nego v šoli na deželi, kjer treba krepkega učitelja. Zato so pa ravno isti kraji naj na slabšem v vsakojakem napredku, kjer nahajamo preveč gospodičen.

Tisto bore malo pletenja (šivati, ali kako oblačilice urezati niti ne znajo), kar nežne gospice v šoli nauče, našim deklicam kaj malo ali nič ne koristi. Vsaj sedaj že tovarne izdelujejo vsakovrstne pletenice za tako nizko ceno, kar bi pavola učenko stala; kje pa je trud? Sicer se pa po deželi po zimi navadno prede, v nekaterih krajih pa bavi s slamni-karstvom, tako da pletenje nogavic popolnoma odpade.

V mestih, večjih trgih in sploh, kjer ljudstvo želi učiteljice, tam naj se nastavi; a kjer se temu protivi, nastavi naj se dober učitelj.

Sedaj, ko se je premenil dež. šol. svet mislili smo, da bode jel celiti ono rano, katero so zadali šolstvu Vestenekovci s tem, da so poklicali v naše kmetijske šole preveč mehkužnih nemško odgojenih učiteljic, ki z malo hvalevrednimi izjemami le gledajo, kako bi se oblačile in ljubimcev lovile; šola jim je itak deveta briga. Posebnih slučajev tukaj ni treba navajati, vsaj zadostuje oni iz Vestenekove pravde. — Ako celo nekateri listi, kateri so prejšnje čase le slavo peli učiteljicam, sedaj izprevidajo, da iste neso povsem za naše šole, prišel naj bi i naš slav. dež. šol. svet do zaključka, da je ženstvo po deželi šoli na kvar (izjem le malo), da bi se na tri in štirirazrednicah, ako že drugače biti ne more, nastavila le po jedna učiteljica, ne pa, kakor je na mnogo krajih, da število učiteljic presega število učiteljev. Ako hoče novi dež. šol. svet ustrezati želji našega kmetovalca — davkoplačevalca, pošlje naj mu učiteljev, ki ga bodo poleg družih ved učili i v kmetijstvu in sadjereji, ter mu pomagali na ta način do boljše prihodnosti.

Od dolenske meje začetkom novembra.

[Izv. dop.] Tiha jesen, ta ljubezniva dōba letne dolgočasnosti — bliža se svojemu cilju in koncu, in brez „pauk in trompet“ bližam se i jaz danes Vam, gospod urednik, s začetkom tega dopisa. Ko bodem pa tudi jaz dospel do „cilja in konca“, tedaj pa bode že marsikatero kranjsko in nemškutarsko budalo — recimo — pozabilo, kam spada oni, in kam ta letni čas; ali še k jeseni ali že k — zimi, kakor sem tudi jaz že skoraj pozabil, kakšen je bil le tisti čas, ko sem Vam, gosp. urednik, zadnjikrat pisal, — ravivši „lok in kolofonij“! Tedaj sem bil pisal po resnici; — in po pravici in resnici pišem vam danes, pa pričnem tako-le:

Bilo pa je pred letom dnij, pa tiha jesen se je bila že davno približala svojemu cilju in koncu; tedaj pa je došel tja v *, kjer ni niti jedinosti mej narodnimi prebivalci, niti najnižjega narodnega društva, — duhovit mož nemškega imena s koreniko vred, sicer pa ultra-nemškutarskega duha, navadne postave. In le-tam je imel čez dan in več dnij opravka; ko se je pa storil mrak, poiskal si je kraja (krčme), kjer se je okrepčal in odpočil.

Tedaj pa se je primerilo — nek večer v tistem ne jesenskem ne zimskem času, da smo sedeli zbrani v narodnej krčmi, ki pa ni narodna, in v „deutsch-krainerski“, ki pa ni „deutsch-krainerska“, — sinovi očeta Adama in matere Eve, — sicer pa raznovrstnega narodnjajstva. Prišli pa so za nami in pred nami tudi „drugi ljudje“, — o „katerih naj svet tudi kmalu izve“.

Ko se je bil storil mrak, prišel je tisti duhoviti mož nemškega imena s koreniko vred, sicer pa nemškutarskega duha, — v našo bližavo, in za njim in z njim prišel je bil tudi ves „deutsch gesinntes Material“ tistega kraja, — kolikor toliko možkega in ženskega spōla.

In pričelo se je piti in jesti, kmalu pa tudi govoriti, in uneli so se govori in vrteli se o raznih predmetih, „kranjskih“ in „slovenskih“ — slednjič tudi — o „lebenden Sprachen“, — o „francozkih“ in — nemških „zakladih“! Mož tujec je pričel in filozofiral kakor je vedel in znal, nemškutarski „material“ tistega kraja pa mu je pritrkaval; ko pa so ga bili že par litrov in vrčkov „podrli“, postali so navdušeni in z njimi postali so navdušeni i — govoriti (?). Tedaj pa se je nam, nestrahopetnim Slovincem zdelo, da čujemo iz jedne „mlake“, ki kinčajo glavni trg v *, — žabe reglati . . . „Le ga! le ga!“ in — smeh nas je posilil. Tisti čas pa je mož duhoviti povzdignil glas in je dejal: „Meine Herren, ich bitte um's Wort! — Sehen Sie, ich bin ein Kosmopolit, doch meiner Anschauung nach sind die Slovenen sammt ihrem Hab und Gut viel zu nieder, um . . .“ — In tudi sedaj je mož duhoviti žel hvalo iz ust in očij svojih sogostov; mi drugi pa, kar nas je bilo iz vrste „der wilden race“, pa smo zapustili z nemškutarstvom „parfumiran“ dim, ki je

valil se po krčmarskeji sobi, in dospevši na čisti zrak, jeli smo peti:

„Klobase, klobase, —
Klobase ljub'mo mi, haha!

Dolenjski pohajkovelec.

Domače stvari.

— (Vprašanje slavni „Matici Slovenski.“) Zadnji „Ljubljanski Zvon“ je prinesel vest, da je „Matica Hrvatska“ namenila svojim članom vsako leto po jeden zvezek zbranih spisov slavnega romanopisca Šence. Ali bi ne mogla tudi naša „Matica“ prevzeti nadaljno izdavanje zbranih del slovenskega Šenoe — nepozabljivega J. Jurčiča, ker tako, kakor zdaj izhajajo, je vender malo prepočas. „Slovenske Matici“ bode to podjetje gotovo na korist ter jej utegne nakloniti na stotine udov.

Gorenjski Maticar, ki ne more priti k občnemu zboru.

— (Koncert Ondříček-ov) v četrtek v 8. dan novembra 1883 zvečer ob 7. uri v deželnej redutnej dvorani, s prijaznim sodelovanjem gospice Klementine Eberhart-ove in gospoda Josipa Zöhrer-ja. Program: 1. Mendelssohn-ov koncert za gosli, gospod Fran Ondříček. 2. a) Beethoven-ova Romanca, G-dur, b) Ondříček-ovi „Česki tancy“ št. 1, gospod Fran Ondříček. 3. a) Mendelssohn-ov Capriccio, op. 33 A-mol, b) Schumann-ov „Des Abends“, c) Mozkovskega „Polonaise“, gospod Josip Zöhrer. 4. a) Bach-ova „Arija“, b) Schumann-ov „Abendlied“, gospod Fran Ondříček. 5. V. E. Nessler: a) „Ja, er hat mir's angethan“, b) „Gertruds Verzweiflung“, ariji za sopran iz opere „Der Rattenfänger von Hameln“, gospica Klementina Eberhart-ova. 6. Paganini-jev „Čarovniški ples“, gospod Fran Ondříček. — Cercle-sedeži I. in II. vrste po 2 gld., III. do VII. vrste po 1 gld. 50 kr., sedeži v parterji in na galeriji po 1 gld. Ustopnice po 60 kr., za dijake po 30 kr. se dobivajo pri trgovci Karolu Till-u, Špitalske ulice št. 10. in v dan koncerta pri kasi.

— (Vabilo k besedi s plesom in „bazarom“,) katero priredi Šišenska Čitalnica na Martinovo nedeljo dne 11. novembra 1883 v prostorih Koslerjeve zimske pivarne. Spored: 1. P. Angel. Hribar — „Brambovska“, moški zbor s spremljevanjem godbe. 2. F. S. Vilhar — „Bledi mesec“, mešani zbor. 3. „Narodu“, deklamuje gosp. Zor-ova. 4. A. Förster — „Kitica slovenskih narodnih pesnij“, mešani zbor. 5. Dr. G. Ipavec — „Slovenec sem!“, moški zbor. 6. F. S. Vilhar — „Domovini“, mešani zbor. „Eno uro doktor“, burka v jednem dejanji. Ples. — Mej posameznimi točkami in pri plesu svira vojaška godba domačega pešpolka. Začetek ob 7. uri zvečer. — Častiti društveniki so ustopnine prosti; neudje plačajo 20 kr. V „bazaru“ zamore vsakdo kupiti, kar mu drago. Do šest. gospode, katera je namenila za „bazar“ kaj podariti, gre najljubnejša prošnja, da blagovoli svoj blagi namen tem preje zvršiti. Darila hvaležno sprejemata gospoda Franc Drenik in A. Knez. — K obilni udeležbi vabi najprijazneje Šišenske Čitalnice odbor.

— (Poskušen umor.) Včeraj zvečer ob 8. uri prišel je v Trnovski farovž gosposki oblečen človek in vprašal kuharico, kje da je g. fajmošter, da mu bode nekaj podpisal. V rokah držal je kos papirja. Kuharica gre v prvo nadstropje, rekoč, da bode g. župnika, ki je bil s kaplanom pri večerji, poklicala. Neznanec stopi za njo in pravi: „To jim dajte, naj podpišejo!“ Kuharica gre v predsobo, neznanec za njo. Ona mu reče: „Tu ostanite, bom gosпода že poklicala!“ A neznani jo prime, vrže na tla in ubode pod rebra, potem pa prevrne še s petrolejem napolneno svetilnico, da je začelo oblačiti kuharico goreti, in zbeži. Gospod fajmošter in kaplani prihite vsled ropota in krika iz druge sobe in pogase goreče oblačilo. Kuharica je težko ranjena in bila je prenešena v bolnico, vender je pri zavesti. Domneva se, da je neki posestnik iz Litjskega okraja, ki je kuharici dolžan, se hotel maščevati, ker ga kuharica za dolg toži in mu bode posestvo prodano, ter da je morilca najel. Policija videla je danes dopoldne v Trnovem sumnega človeka, ki je močno podoben morilcu, kakor ga popisuje kuharica,

a pravi ni bil. Saj tudi ni misliti, da bi se morilec potikal po Trnovem.

— (Pekovska zadruha.) Mestni magistrat skliče prihodnjo nedeljo Ljubljanske pekovske mojstre v magistratno dvorano, da ustanove po noveji obrtni postavi zadruho in volijo predsednika, namestnika in odbor. — Drugo nedeljo so v ta namen pozvani mesarji in gostilničarji.

— („Bič,“) List za šelu i satiru“ začel je izhajati v Zagrebu. Naročnina do konca leta stane 1 gld. Po prvej nam došlejši številki z dne 1. t. m. sodeč bode nov list čil in pogumen bojevnik na polji humorja in dovtipa. Lastnik, založnik in odgovorni urednik mu je g. Gavro Grđinhut.

— (V Zagrebu) je v 31. dan m. m. prvo-krat nastopil v operi „Lucrezia Borgia“ Peter Dušić iz Zadra. Ogromni glas, izvrstno pevanje in dobra igra razvnelo je občinstvo tako močno, da so pevca osemkrat izzvali na oder.

— (V Osijeku) je danes končna obravnava proti Antonu Sekuli zaradi poskušene oropanja pošte in zaradi poskušene zavratnega umora. Sekula pride pred „preki sud“.

— (C. kr. kmetijska družba) postavi v 17. dan t. m. na dvorišči hótela „Pri bavarskem dvoru“ 3 ali 4 bika Muricodolskega plemena na dražbo.

— (V kranjsko hranilnico) uložilo je meseca oktobra 1488 strank 268.229 gld., 1865 strankam pa se je 286.132 gld. 98 kr. izplačalo.

— („Savinjski Sokol“) se najprisrčnejše zahvaljuje slavnostnemu odboru v Grajskeji Vasi za sijajen vzprejem dne 4. t. m. o priliki odlikovanja mnogozaslužnega rodoljuba g. Gašparja Šorna.

Odbor.

— („Narodni list“) javlja iz Nevesinja v 28. dan m. m.: V petek napala je pri Lukovici patroljo 3 pešpolka, obstoječo iz 12 mož, ustaška četa Stojana Kovačevića. Po kratkem boji bila patrolja popolnem uničena. Poveljnik v Nevesinji, podpolkovnik Lasić, poslal je kompanijo vojakov proti ustašem, ki so se umaknili na črnogorsko zemljo. Razen tega bil je pri Ulogu ubit načelnik patrolje in jeden vojniki. Poveljnik Nevesinjski dobil je pismo od ustašev, da ne bodo mirovali, dokler bode še jeden živ. — Ustaši da imajo mnogo novcev.

— (Akademično društvo „Slovenija“ na Dunaji) napravi v sredo 7. t. m. drugo redno zborovanje s sledečim dnevnim redom: 1. Čitanje zapisnika. 2. Poročilo odborovo: a) tajnikovo, b) blagajnikovo, c) knjižničarjevo. 3. Poročilo revizorjev. 4. Volitev: a) predsednika, b) šest h odbornikov in dveh namestnikov, c) treh revizorjev. 5. Slučajnosti.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Sevnica 6. novembra. Pri občinskih volitvah v vseh treh razredih od narodne stranke priporočani odborniki izvoljeni. (Živeli Sevnicanje! Uredn.)

Dunaj 6. novembra. Časopisi, razpravljajoč po radikalnih in panslavističnih (?) spletkah proizvano gibanje v Srbiji, odobrujejo popolnem, da je vlada zastavila vso silo, da pogazi preteči puntarski ustanek. Naglašajo pa, da boj proti revoluciji ne sme postati boj proti svobodi ter svare pred absolutizmom. Po poročilih v „Presse“ je gibanje do sedaj še lokalizovano, v ostalih pokrajih Srbije vlada najlepši mir.

Roubaix 6. novembra. Včeraj zvečer navstal je požar v tovarni, pri tem unel in razletel se je benzin. 10 osob ubitih, 20 ranjenih.

Dramatično društvo, odnosno slovensko gledališče.

Spominjamo se še one zlate dobe, v kateri se je zanimal malo da ne vsak narodnjak za to, naobraženju našega naroda silno potrebno društvo. S tem, da skrbi s skrbno izbranimi izvirnimi ali pa prevedenimi igrami ne le za prijetno zabavo omikancu, temveč tudi za one, ki hrepené s tega poučnega, srce blažečega vira zajemati, priborilo si je zahvalo in priznanje narodovo. Koliko je dramatično

društvo že uplivalo na proste ljudi, posnemamo iz tega, da se zdaj malokje sliši oni barbarizem v našej mili besedi, kakeršnega smo nabajali pogosto, vzlasti v mestih ali njih okolicah.

Najprijetnejša zabava je bila za časa rednih slovenskih gledaliških predstav narodnjaku, slišati ter videti, kako vro so se obnašali naši igralci in igralke; žarečim očesom se je gledalo na oder, živahno ploskalo igri ali petju; minul je človeku čas v prijetnem čutji za razcvet milega našega jezika in navduševanje za našo sveto stvar, za probujenje naroda v to, kar ima biti, zvest svojjej domovini, blažiti mu srce in bistriti um.

Kdo nam razkrije skrivnost, zakaj se je to vse predrugačilo; zakaj peša vse, kar ima dramatičnemu društvu v korist biti? Zdaj, ko bi baš drugače pričakovali, navstala je nekaka mlačnost, apatija — ni ga najti več onega navdušenja, niti sloge, niti one marljivosti dotičnih, stvar pospešujočih faktorjev. Ne bomo trdili, da ni več mož, ki bi se žrtvovali društvu v prospeh, z vsem naporom delali na to, da se nam ohranijo, vzdržé priljubljene slovenske predstave. V prvo vrsto teh mož stavimo pravi biser dramatičnemu društvu, gosp. dra. Staréa, ki še ob času, ko gre vsak drugi na delopust, z jekleno vztrajnostjo in ljubeznijo za stvar dela, ne gledaje na brezštevilne ovire, ki se mu stavijo s toliko stranij. Njemu se imamo zahvaliti, njegovemu pomirljivemu značaju, da se bodo omogočile zopet slovenske predstave. A dragi bralec ne slušaj na to, kar se za kulisami godi, koliko nedostatnostij bi pač ondu našel; treba je stvar vzeti, kakor se sama razmotrava v marsičem.

Nanašaje se na te uvodne vrste, štejemo si zdaj, ko so slovenske predstave katerih prva se je vršila v 1. dan t. m., zopet osigurane, v sveto dolžnost, opozarjati vse narodnjake prav živo na dramatično društvo. Pristopajte v gostih vrstah kot člani, obiskujte marljivo gledališke predstave, kajti dolžnost nam je podpirati stvar in stvari se posvečujoče moči, da se poprimejo z veseljem posla, ki vsakemu proužroča duševni in fizični trud.

Mlade gospodičine in gospode vabimo, naj se poskusijo na deskah, ki pomenijo svet. Opustite ono mržnjo, katera se je nas poprijela, otresite apatijo, in stolca slovenskega naroda naj bode uzor v vsem, kar pospešuje omiko in narodno zavest.

Konečno omenimo še, da je pri tem, ko je vodstvo slovenskega gledališča pridržal si gospod dr. Staré, prevzel režiserstvo veteran slovenskih igralcev, gosp. Kocélj, kateri je vedno pripravljen gospodičinam in gospodom, ki žele stopiti v kolo igralcev, poučevati v tem, kar ga je učila večletna skušnja v gledaliških stvareh.

Poslano.

Upravni odbor društva „Narodni dom“ v Ljubljani ukrenil je v svojej seji dne 30. oktobra t. l., da se ima drugi obrok deležev uplačati še tekom letošnjega leta. Vsled tega prosimo p. n. gospode deležnike, ki še neso uplačali družega, oziroma prvega in družega obroka svojih deležev, da blagovolé to storiti do dne 31. decembra 1883.

Ob jednem — s pogledom na bližajoče se žrebanje — prosimo vse one gospode, katerim smo poslali loterijske srečke, naj nam pošljejo do sedaj za nje skupljeni denar, nerazpečane srečke pa naj še pridržé v daljšo prodajo.

V Ljubljani, dne 5. novembra 1883.

Za upravni odbor društva „Narodni dom“:

Ivan Hribar,
tajnik.

Dr. Alf. Mosché,
prvosednik.

Uspešni pokladki. Nove in zastarele rane, kile in skrumbe ozdravi naglo Moll-ovo „Francosko žganje in sol“. V steklenicah z navodom vred po 80 kr. Po poštnem povzetju razpošilja vedno A. Moll, lekarnar in c. kr. dvorni založnik na Dunaji, Tuchlauben 9. V lekarnah in specerijskih prodajalnicah na deželi zahtevaj izrečno Moll-ov izdelek z njegovo varstveno znamko in podpisom. (690—1)

Darila za „Narodni Dom“.

Prenesek . . .	9954 gld 56 kr.
Ribnica 13 × 13 × 13 = 1/13. 13. . .	1 „ 69 „
František Pojmon, židnik v Zeletavé .	2 „ — „
Andrej Razlag, zastopnik banke „Slavije“ v Brezicah	1 „ 35 „
I. Benigar, prof. v Zagrebu nabral . .	14 „ 32 „

Iz Sarajeva:		
Fran Oblak, računski svetnik	2 gld. — kr.	
Janko Pogorelec, računski oficijal	1 " — "	
Vkupe		
3 gld. — kr.		
Wutti, zastopnik banke „Slavije“ na Vočilu		
10 " — "		
Iz pušice v kavarni „Merkur“		
65 " — "		
František Müller, faraš v Bošilci		
1 " — "		
Franjo Kovač, zastopnik banke „Slavije“ v Ložu		
2 " — "		
Iv. Jazbec v Zagrebu		
1 " — "		
Družba pri Jerneji na St. Peterski cesti III. don sek		
25 " — "		
Franjo Prisljan, zastopnik banke „Slavije“ v Porižlah		
1 " — "		
Josip Lejčar v Starem Sedlu		
20 " — "		
Jan Pitliček, faraš v Metulovicah		
1 " — "		
Mraček Ad., faraš v Hartlikove		
50 " — "		
Iz Loške doline:		
Jak. Vilar	4 gld. — kr.	
Jurij Volčič	4 " — "	
Jul. Rozina	2 " — "	
Iz pušice pri g. Greg. Lahu		
2 " — "		
Iz pušice pri g. Mat. Gregoriču		
2 " 89 "		
Iz pušice v Čitalnici		
8 " 56 "		
Vkupe		
23 " 45 "		
Ivan Šega, zastopnik banke „Slavije“		
1 " 43 "		
Josip Matyáš v Sturnovu		
1 " — "		
Vkupe		
10035 gld. 98 kr.		

Umrli so v Ljubljani:

25. oktobra: Filip Križanič, tobakarjev sin, 9 mes., Poljanska cesta št. 18, za oslovskim kašljem.
 26. oktobra: Marija Rozman, delavčeva hči, 21 dni, Hradskejeva vas št. 3, za katarom v črevesu. — Jožef Parkel, mesar, 36 let, Poljanska cesta št. 47, za jetiko.
 28. oktobra: Marija Sifrer, uradniškega sluge žena, 49 let, Mestni trg št. 7, za jetiko.
 29. oktobra: Albina Podkrajšek, hišnega posestnika hči, 1 1/2 leta, Cesta na Loko št. 2, za vnetico v grlu. — Ana Cvek, zasebnica, 67 let, Poljanski nasip št. 14, za rakom v želodci.
 4. novembra: Ludovik Mazgon, cofarjev sin, 3 mes., Rožne ulice št. 5, za božjastjo. — Franjo Remec, c. kr. brzojavni uradnik, 32 let, Križevniške ulice št. 7, za jetiko. — Reza Armič, mestnega učitelja žena, 33 let, Kolodvorske ulice št. 20, za sušico sapnika. — Leopold Porenta, mesar, 29 let, Sv. Petra cesta št. 83, za jetiko.
 V deželnej bolnici:
 25. oktobra: Andrej Novina, delavec, 59 let, za katarom v črevesu. — Jurij Pavlin, čevljar, 60 let, za jetiko.
 27. oktobra: Tine Pečar, mlinar, 41 let, Dementia paralitica.
 28. oktobra: Jera Sterniša, gostija, 74 let, za vodenico.
 29. oktobra: Jožef Bricelj, delavčev sin, 1 leto, za oslabljenjem.
 31. oktobra: Alfonz Mikš, pekovski pomočnik, 37 l., za plućnico. — Janez Zbačnik, delavec, 53 let, za rakom v želodci.
 2. novembra: Marija Zalašček, dekla, 23 l., za kronično tuberkulozo.
 3. novembra: Marija Kristanc, dninarica, 35 let, za otrpnenjem srca.

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mo-krina v mm.
4. nov.	7. zjutraj	740.03 mm.	+ 1.0°C	brezv.	megla	2.70 mm.
	2. pop.	737.77 mm.	+ 11.5°C	sl. svz.	jas.	
	9. zvečer	736.76 mm.	+ 7.0°C	brezv.	obl.	dežja.
5. nov.	7. zjutraj	730.50 mm.	+ 7.2°C	sl. zah.	obl.	27.60 mm.
	2. pop.	727.87 mm.	+ 9.2°C	sl. szh.	dež.	
	9. zvečer	729.90 mm.	+ 7.3°C	sl. szh.	dež.	dežja.

Srednja temperatura obeh dni je znašala + 6.2° in + 1.9°, za 0.2° pod in 1.8° nad normalom.

Trboveljska družba za premogokop.

Dajemo si čast uljudno naznanjati Ljubljanskim p. n. naročevalcem na premog naših štajersko-kranjskih premogovih jam **Trbovlje-Zagorje** in **Hrastnik**, da hočemo tudi za naprej kakor doslej vzdrževati neposreden promet s svojimi Ljubljanskimi naročevalci ter da smo vse potrebno preskrbeli, da se bodo naročila, ki se naj pošiljajo našemu trgovinskemu vodstvu na Dunaj, v naših premogovih jamah vedno točno in zadovoljivo izvrševala.

(717-1) **Komercialno vodstvo.**

Najbolje ter najceneje naročajo se
priznано dobre ročne mlatilnice, slamoreznice, vinske tlačilnice ter vsi drugi kmetijski stroji

za točno plačilo in tudi na obroke
 v najstarejši tukajšnji ter po vsem Kranjskem najbolj poznatej zalogi

pri A. Debevč-u v Ljubljani,

Marije Terezije cesta št. 10, prtilično.

(508-38)

Izdatelj in odgovorni urednik Makso Armič.

Dunajska borza.

dné 6. novembra t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	78 gld. 65 kr.
Srebrna renta	79 " 55 "
Zlata renta	94 " 65 "
5% marcna renta	93 " 40 "
Akcije narodne banke	838 " — "
Kreditne akcije	277 " 10 "
London	120 " 35 "
Napol.	56 1/2 " — "
C. kr. cekini	71 " — "
Nemške marke	59 " 05 "
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld. 119 " 50 "
Državne srečke iz l. 1864	100 gld. 169 " — "
4% avstr. zlata renta, davka prosta	98 " 50 "
Ogrska zlata renta 6%	119 " 75 "
" " papirna renta 5%	86 " 85 "
" " štajerske zemljišč. odvez. oblig.	85 " 30 "
Dunava reg. srečke 5%	104 " — "
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	114 " 75 "
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	119 " 25 "
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	102 " 75 "
Kreditne srečke	104 " 75 "
Rudolfove srečke	168 " 75 "
Akcije anglo-avstr. banke	10 " 19 " 25 "
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	120 " 102 " 25 "
	219 " 50 "

Delnice

„NARODNE TISKARNE“ v Ljubljani

kupujejo se po razmerno visoki ceni. Ponudbe na uredništvo ali upravnništvo „Slovenskega Naroda“.

Tuji:
 dne 5. novembra.
 Pri Slovani: Bian z Dunaja. — Pamico iz Trsta. — Loser iz Prage. — Jasko iz Zagreba. — Rauter iz Hrabrnika. — Haeseler iz Brna. — Pre iz Idrije.
 Pri Malici: Klein z Dunaja. — Hirsch iz Trsta. — Rieder z Dunaja. — Vitez Kalenegeter iz Kamnika.
 Pri avstrijskem cesarju: Černe iz Kočova. — Gregorčič iz Grada.

VIZITNICE
 v elegantnej obliki priporoča po nizki ceni
 „Narodna Tiskarna“
 v Ljubljani.

Zahvala.

Vsled zavarovanja na življenje, za katero sta bila uplačana samo dva letna obroka, dobila sem od zavarovalne družbe „GRESHAM“ v Londonu zdavno vsoto najtočnejše in ne da se mi je najmanjše pritrgalo. Zatorej me veže prijetna dolžnost, da se glavnemu zastopniku te družbe, gospodu **Gvidonu Zeschku v Ljubljani**, kakor tudi rečeni družbi javno najtopleje zahvalim, ter družbo „GRESHAM“ vsakteremu najgorkeje priporočam, kdor si hoče zagotoviti prihodnost svoje rodbine.

Sv. Duh v okraji Konjiškem, 30. dné oktobra 1883.

Dr. Mih. Lederer,
Karol Ažman,
 priči.

Ana Tonjko.

(718)

Št. 16.116.

(716-1)

Razglas.

Mestna občina Ljubljanska namerava zidati v I. ali v IV. (t. j. v tako imenovanem šolskem ali pa v kolodvorskem) delu mesta novo šolsko poslopje in želi v ta namen kupiti potrebno zemljišče.

Posestniki za to stavbo primernih zemljišč se tedaj vabijo, da svoje dotične ponudbe, v katerih mora biti navedena velikost, lega in pa cena zemljišča, uložijo do **24. t. m.** pri magistratu.

Mestni magistrat v Ljubljani,

v 2. dan novembra 1883.

Župan: Grasselli.

Gospod Fragner!

Prosim Vas, račite mi po pošti poslati za priloženih 10 gld. zabojček z desetimi steklenicami Vašega dr. Rosovega zdravilnega balzama. Ob enem mi dovolite Vam objaviti, da je to zdravilo izredne dobrote, kajti izza treh mesecev, kar ga uživam, ne čutim nikakršnih bolečin v želodcu, dočim sem jih prej 10 let trpel. Nadalje ozdravil je tudi mojo supružo bolečine na jetrih, katere je prej mnogo let trpela in ohrani mi sedaj tudi moje otroke po polnem zdrave, obvarujoč nas posebno mrzlice, ki je tukaj tako pogosta. Vzprejmite, gospod, zadržilo mojega visokega spoštovanja, s katerim se znamenovam

Kazimir Masalski,
 nadzornik železničnih gradb v Aleksincu, v Srbiji.

Hitra in gotova
pomoč boleznim v želodci in njih posledicam.
Vzdržanje zdravja

obstoji jedino v tem, da se vzdrži in pospešuje dobro prebavljenje, kajti to je glavni pogoj zdravja in telesne in duševne kreposti. Najboljše domače sredstvo, da se prebavljenje uravna, da se pravo mešanje krvi doseže, da se odstranijo sprjeni in slabi deli krvi, je uže več let splošno znani in priljubljeni

dr. Rosov zdravilni balzam.

Izdelan je iz najboljših, krepilno zdravilnih zelišč jako skrbno, upliva uspešne pri vseh težavah pri prebavljenju, osobito pri slabem apetitu, napetosti, bljevanju, telesnih in želodčnih boleznih, pri krči v želodci, pri prenapolnjenosti želodca z jedmi, zaslinjenju, krvnem natoku, hemoroidah, ženskih bolečinah, pri bolečinah v čreveh, hipohondriji in melanholiji (vsled motenja prebave); isti oživlja eso delavnost prebave, napravlja kri zdravo in čisto in telesu da zopet prejšnjo moč in zdravje. Vsled tega svojega izvršnega upliva je zdaj gotovo in priznано ljudsko domače sredstvo postal in se splošno razširil.

Na stotine pisem v priznanje je na razgled pripravljenih. Razpošilja se na frankirane dopise na vse kraje proti poštnemu povzetju svote.

Svarjenje!

Da se izogne neljubim napakam, zato prosim vse p. t. gg. naročnike, naj povsod izrečno **dr. Rosov zdravilni balzam** iz lekarn **B. Fragnerja** v Pragi zahtevajo, kajti opazil sem, da so naročniki na več krajih dobili neuspešno zmes, ako so zahtevali samo zdravilni balzam, in ne izrečno **dr. Rosovega zdravilnega balzama**.

Pravi
dr. Rosov zdravilni balzam

dobi se samo v glavnej zalogi izdelovalca **B. Fragnerja**, lekarna „k črnemu orlu“ v Pragi, Ecke der Spornergasse Nr. 205-3.

V Ljubljani: **G. Piccoli**, lekar; **Vij. Mayr**, lekar; **Eras. Birsohitz**, lekar; **Jos. Svoboda**, lekar; **J. Pol. Trnkoczy**, lekar. V Postojini: **Fr. Baccarolo**, lekar. V Kranju: **K. Šavnik**, lekar. V Novem Mestu: **Dom. Rizzoli**, lekar. V Kamniku: **Jos. Močnik**, lekar. V Gorici: **G. Christofolletti**, lekar; **R. Kürner**, lekar; **G. B. Pontoni**, lekar. V Ogleji: **Della Damaso**, lekar. V Trstu: **Ed. de Leitenburg**, lekar; **G. Prendini**, lekar; **G. B. Foraboschi**, lekar; **Jak. Serravato**, lekar. V Zagrebu: **C. Arazim**, lekar.

Vse lekarnе in večje trgovine z materijalnim blagom v Avstro-Ogrski imajo zalogo tega zdravilnega balzama.

Isto tam:

Praško vseobčno domače mazilo,
 gotovo in izkušeno zdravilo zoper prisad, rane in ulesa.

Dobro rabi zoper prisad, ustavljanje mleka in če postajejo ženske prsi trde, kadar se otrok odstavi; zoper abscese, krvava ulesa, gnojne mozoljčke, črni tur; zoper zanohtnico ali takozvanega črva na prstih; zoper obustavljanje, otekline, bezgavke, izrastke, morsko kost.

Vsak prisad, otekline, ukoščenje, napihnenje se kmalu ozdravi; kjer se je pa pričelo uže gnojiti, ule izsesa v kratkem in brez bolečin ozdravi.

V škaticah po 25 in 35 kr.

(144-12)

Balzam za uho.

Skušeno in po mnogih poskusih kot najzanesljivejše sredstvo znano, odstrani naglušnost, in po njem se dobi popolno uže zgubljen sluh. 1 sklenica 1 gld. av. velj.

Lastnina in tisk „Narodne Tiskarne“.